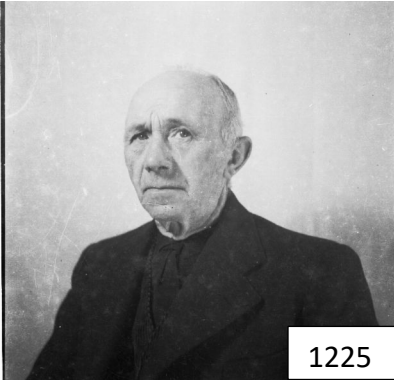

Geef deze gezichten een naam (75)

Marco Kleijer

Uitgelicht

In dit deel van “Geef deze gezichten een naam” willen we Barend de Bruin uitlichten.

Barend werd op 29 november 1874 geboren in Nijkerk uit het huwelijk van Hendrik de Bruin en Jannetje van den Hazel.

Van Barend hebben we 1 pasfoto waarbij hij door 2 personen werd herkend.

Barend trouwde op 12 maart 1897 in Putten met Jannetje Gaasbeek. Zij was een dochter van Aris Gaasbeek en Wijntje van Hal.

Van Jannetje hebben we ook een pasfoto. Zij werd door 5 personen herkend.

Koperslager

Barend was koperslager en had samen met Jannetje een winkel in potten en pannen aan de Kerkstraat, ter hoogte waar nu Wedo Mode zit. Op die plek liet Willem Boterenbrood in 1890 een koper- en blikslagerij bouwen. Betrekkelijk kort daarna, in 1895, nam Barend de Bruin de zaak over.

Het beroep koperslager kennen we tegenwoordig niet meer. Als we kijken naar de werkzaamheden van een koperslager, dan lezen we in een werkje over ambachten uit 1849:

“De Koperslager bearbeitet het in en bij de bergwerken gezuiverde en toe bereide koper tot allerlei fabrieks-, huis- en keukengereedschap, als: brouw- en waschetels, braad- en stoofpannen, bekkens, melkemmers, theeketels, slangen voor disteleertoestellen, pannen en vormen voor gebak, tafel- en tabakskomforen, platen voor graveurs, strijkijzers, doofpotten, beddepannen enz. De Koperslagers die alléén ketels maken, heeten ketelmakers; terwijl ketellappers diegene zijn, welke in het land rondtrekken, om kopergoed te herstellen.”

Nieuwsblad van Friesland, 10 juli 1901

Dat een koperslager zich niet alleen beperkt tot het bewerken van koper zien we in meerdere krantenartikelen terug. In “De Harderwijker” van 31 oktober 1906 lezen we bijvoorbeeld dat een koperslager een pomp sloeg in Putten:

“Dinsdagmiddag 4 uur klonk de brandhoorn door ons dorp. Niet dat er brand was, maar men zou de proef nemen, in hoeverre de door den heer Boterenbrood van Nijkerk geslagen nortonpomp voldoende zou zijn om door de nieuwe spuit aan te voeren water te verwerken. Eerst werd eenigen tijd met één straal gespoten wat een prachtig resultaat gaf; het water werd royaal over het postkantoor, een onzer hoogste gebouwen, heen gespoten.

Met twee slangen kon de spuit echter niet genoeg water aanvoeren. Nu werd nog een proef genomen, door het water eerst uit de nieuwe spuit in de oude te voeren en daarna van uit de oude te spuiten.

Ook dit ging best, hoewel de oude spuit het water niet zoo gauw kon verwerken als het werd aangevoerd.

De put leverde dus voldoende water en de heer Boterenbrood had succes van zijn arbeid. Als er nu nog eenigen zulke putten in ons dorp bijkomen dan zijn we een heel eind vooruit gekomen in ons verweer tegen een gevaarlijke vijand: het vuur."

De heer Boterenbrood die hier genoemd wordt is koperslager in Nijkerk. Ik vermoed dat dit een zoon is van de eerdergenoemde Willem Boterenbrood.

Kruitopslag

In "De Harderwijker" van 5 juni 1907 vinden we een artikel waarin Barend de Bruin een vergunning aanvraagt voor het opslaan van kruit. De opslagplaats werd in 1907 gebouwd aan de Kerkstraat.

Dit kruit werd hoogstwaarschijnlijk gebruikt voor het maken van (jacht) patronen. Hier komen we later op terug, maar voor nu is het interessant om te melden dat in datzelfde artikel nog meer aanvragen staan.

Naast deze aanvraag vraagt schietvereniging "Vorstin en Vaderland" om een vergunning voor het houden schietoefeningen op een stuk land in Krachtighuizen.

In "Putten in oude ansichten" van J.W. Keemink vinden we een foto van deze vereniging.

Het onderschrift luidt: *“Een van de voorgangers van de schietvereniging Wilhelm Tell was de schietvereniging „Koningin en Vaderland” (een vorige was „Gelre”, ± 1870). Hier ziet men de schutters ± 1905. O.m. het latere raadslid A. van Malenstein, met geweer; achter hem de onderwijzer J.C. Bouman; staande, derde van rechts de heer H.B. Amsing en geheel rechts de fietsenmaker Tomassen (vandaar het toen nog niet zo veel voorkomende rijwiel). In 1906 kreeg de vereniging van de gemeente een schietterrein beschikbaar.”*

Het schietterrein waar “Vorstin en Vaderland” in 1907 vergunning voor kreeg lag aan de Voorthuizerstraat, ongeveer ter hoogte van het terrein waar voorheen de Sligro gevestigd was.

Zou Barend de Bruin misschien ook op deze foto kunnen staan? Hij zal toen ongeveer 30 jaar zijn geweest. Ik zie gelijkenis in de vijfde persoon staand van rechts maar wellicht is dat de wens van de gedachte.

Handelaar in jachtartikelen

Naast de handel in potten, pannen en het slaan van waterputten had Barend de Bruin ook een handel in jachtartikelen. Al eerder werd genoemd dat Barend een kruitopslag had, waarschijnlijk voor het maken van jacht patronen.

Dat de handel daarin niet altijd vlekkeloos verliep lezen we in de “Harderwijker Courant” van 21 september 1932:

“B.d.B., koperslager te Putten, heeft op 1 Aug. als wapenhandelaar vijf scherpe patronen afgeleverd zonder die in het register te schrijven. Verd. erkent het feit maar vertelt er bij dat al geruimen tijd geleden het register vanwege het Rijk is opgevraagd en dat hij dit nog nooit heeft teruggekregen. Nu had hij wel een noodhulp register bij de hand, maar daar schreef hij, blijkens de verklaring van de veldwachters nooit wat in. Riekje, verd. dochter, zegt dat ze maar besloten hadden om ammunitie zoo maar af te leveren.

De Ambt. O.M. wijst er op, hoe gevaarlijk het toch is om maar aan iedereen patronen te verkopen, zonder eenige controle. De bewuste vijf patronen werden verkocht aan een jongen van 14 jaar en er is een ongeluk van gekomen.

Verd. wordt gestraft met f 7.50 of 3 dagen.

A la “malheur” zegt verd. en gaat heen.”

Overlijden

Barend overleed op 20 oktober 1954 op 79-jarige leeftijd en ligt, samen met zijn vrouw, begraven op de Oude Algemene Begraafplaats aan de Engweg in Putten.

